

PERSONALITĂȚI DE PE MERIDIANELE UNIVERSULUI ȘTIINȚIFIC

Ludovic MRAZEK

Ludovic Mrazek s-a născut la data 17 iulie 1867 în Craiova. Tatăl său, Ludovic Valeriu Severin, a fost farmacist, iar numele l-a luat de la mama sa, Alexandrina Mrazek. Școala primară și liceul le-a urmat la actualul Colegiu Național Carol I din Craiova. La

insistențele tatălui său, se înscrie la Facultatea de farmacie din București unde l-a avut ca profesor pe Victor Babeș. A obținut licența în farmacie în 1889 dar aspirațiile lui se îndreptau către cercetări în spațiul liber și de aceea a renunțat la farmacie și s-a apucat de mineralogie. A plecat la Geneva pentru specializare. Aici l-a întâlnit pe profesorul L. Duparc care l-a inițiat în cunoașterea metodelor teoretice și practice de studiere a tainelor pământului. Folosind cunoștințele deja dobândite, a îmbinat creator științele fizico-chimice cu mineralogia, petrografia, tectonica. La Geneva obține licența în științe fizico-naturale, în 1891, și titlul de doctor în 1892 cu teza „*La protogine du Mont-Blanc et les roches éruptives qui l'accompagnent*” și docența în mineralogie.

Profesorul Ludovic Mrazek

La 1 decembrie 1894, este numit profesor de Cristalografie, Mineralogie și Petrografie la Universitatea din București, deținând în perioada 1894-1937 funcția de șef al *Catedrei de Mineralogie*. A predat cursul de "*Cristalografie, Mineralogie și Petrografie*" la *Facultățile de Științe și Științe Naturale* (Universitatea din București), la *Facultatea de Farmacie* și la *Facultatea de Chimie Industrială* (Institutul Politehnic). Expunerile sale erau clare și sistematice, legate de practica economică și de viață, profesorul fiind preocupat de punerea în valoare a esențialului. A organizat și dotat un laborator de mineralogie și o bibliotecă în care a adus și cărțile personale. Ludovic Mrazek a elaborat primul curs de mineralogie și petrografie din România. În 1901 a fost ales membru corespondent al Academiei Române, iar în 1905 devine membru titular fiind apoi, între 1932 și 1935, Președinte al Academiei Române. Un fapt mai puțin cunoscut. Prin Decretul Lege Nr. 2521

din 10 Iunie 1920, relativ la înființarea și organizarea școlilor politehnice este numit în Consiliul de perfecționare al Școlii Politehnice din Timișoara, pe timp de 3 ani. În 1941 a publicat primul curs de mineralogie și petrografie din România.

Cercetătorul Ludovic Mrazek

Dirjecțiile de cercetare pe care le-a abordat profesorul Ludovic Mrazek s-au înscris într-un spectru foarte larg: Mineralogie, Petrologie metamorfică, Petrologie magmatică, Cartografie și Geologie structurală, Geologia petrolului, Petrografie sedimentară, Zăcămintele de minereuri. Primele cercetări în România le face între 1893 și 1900 în zona șisturilor cristaline din munții Mehedințului, Gorjului, Muncelului și nordul Dobrogei. Cu această ocazie lămurește originea granitului de Cozia- rocă granitică – și explică evoluția zăcămintelor din Valea Jiului. A doua etapă a cercetărilor sale, efectuate între 1900 și 1930, a avut ca obiect colinele subcarpatice bogate în sare și țiței. A explicat apariția petrolului din materia organică demonstrând că materia primă organică din care s-a format petrolul este planctonul mărilor. El a definit termenul de "*diapir*" și fenomenul de "*diapirism*" (deformări plastice și ridicarea sării prin străpungerea formațiunilor de deasupra zăcămintului) pentru sarea gemă, demonstrând că ele pot oferi o capcană eficace pentru zăcămintele de hidrocarburi. În acest context, Ludovic Mrazek a explicat distribuția acumulărilor de hidrocarburi în zona neogenă, subcarpatică.

În 1900, la Expoziția Internațională de la Paris, a prezentat prima hartă a formațiunilor de sare din România, iar la Congresul Mondial al Petrolului (1907) a lansat teoria cutelor diapire. În 19 iunie 1906 a fost înființat, prin Decret Regal, Institutul Geologic al României, primul Director fiind Ludovic Mrazek, unul dintre inițiatori. A condus acest institut din 1906 până în 1930, reușind să impună un climat de colaborare și înțelegere. Rezultatele erau prezentate în ședințe săptămânale ținute, de regulă vinerea. O sinteză a acestora a făcut obiectul memoriului prezentat guvernului României și intitulat „*Problema petrolului în România față în față cu problema mondială din 1919*” în care se propunea instituirea unui monopol de stat asupra zăcămintelor de petrol și gaze naturale și finalizat prin apariția legii minelor în anul 1924.

Sub conducerea sa, în anul 1920 a fost elaborată prima hartă geologică a României, au fost evaluate câmpurile petroliere și gazifere din Transilvania.

În 1924 Ludovic Mrazek propune ca pe hărțile geologice executate la scara 1:1.000.000 și 1:500.000 să se reprezinte structurile de adâncime folosind datele obținute cu ocazia efectuării forajelor. Tot din inițiativa lui, unul dintre subiectele abordate la Congresele internaționale de foraje, desfășurate în perioada 1925-1939, se referea la metodologia folosirii datelor din foraje pentru studiul litosferei, adică a părții solide de la exteriorul unei planete și care, în cazul Pământului, variază de la câțiva km până la câteva sute de km.

În 1926, sub coordonarea lui Mrazek, a fost realizată și expusă la Congresul Geologic internațional de la Madrid, macheta Hărții Geologice a României, la scara 1:1.500.000, imprimată apoi în 1927.

O lecție de modestie

În 1930 Ludovic Mrazek, la 63 de ani, este pensionat în ciuda contribuțiilor sale și a capacității sale de a conduce noi cercetări. Caracter de luptător, își dedică energia organizării de reuniuni științifice – printre acestea cea din 28-30 septembrie 1930 la Petroșani - editării unui buletin științific, acțiuni care au dus la creșterea prestigiului științific al României. A susținut conferințe cu teme legate de minele de aur din România, clasificarea flisului românesc, depozitele de sulf din România, originea lacurilor sărate, originea loessului, exploatarea miniere din România etc. Ludovic Mrazek născut și educat la Craiova, a reușit, prin muncă și dăruire, să scrie o pagină de aur în istoria geologiei românești

S-a stins din viață la 9 iunie 1944 în București. Avea 77 de ani. Înainte de trecerea în lumea celor drepti a cerut ca banii pentru florile care urmau să împodobească sicriul să fie dăruți oamenilor sărmani, iar oficialitățile să nu rostească nici-un cuvânt considerând că atât el cât și oficialitățile au spus deja ce au avut de spus cât a fost în viață. O lecție de modestie și realism.

Numele său a fost dat Amfiteatrului Facultății de Geologie și Geofizică din București. O stradă din Craiova, cartierul Sărari, pornind din strada Henri Coandă, poartă numele său, Ludovic Mrazek.

Rubrică realizată de prof.dr.ing. Gheorghe Manolea, Universitatea din Craiova, Doctor Honoris Causa al Universității Tehnice a Moldovei din Chișinău